

І. Б.МНОГОЛІСТНЯ, магістрантка, науковий керівник: С.М. ХОЦКІНА, канд. пед. наук, доц.
Криворізький національний університет

ПІДГОТОВКА МАГІСТРАНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ Е2 «ЕКОЛОГІЯ»: ЕКОЛОГІЧНІ ТА ОСВІТНІ ПРІОРИТЕТИ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Підготовка фахівців нового покоління вимагає особливого підходу. Зважаючи на нинішні глобальні екологічні виклики в зміні клімату, забрудненні навколишнього середовища та втраті біорізноманіття набувають актуальності розробка та впровадження інноваційних технологій безпосередньо у процесі фахової підготовки магістрантів з екології у ЗВО. Акцентовано увагу на видовій біорізноманітності як сукупності усіх видів, що населяють планету, тобто загального генофонду Землі. Тому важливо, щоб освітні програми інтегрували екологічні знання та навички, формуючи у здобувачів освіти усвідомлення значущості екологічної відповідальності як невід'ємної частини професійної підготовки [1]. Це включає не лише розуміння екологічних проблем, а й здатність застосовувати екологічно безпечні рішення у професійній діяльності. Такий підхід вимагає впровадження в навчальний процес міждисциплінарних знань, що охоплюють не лише екологію, а й економіку, соціальні науки та сучасні технології. Наприклад, знання економіки допомагає оцінювати економічну доцільність екологічних рішень, соціальні науки – розуміти поведінкові та етичні аспекти, а інженерно-технологічні дисципліни – розробляти та впроваджувати ефективні практичні рішення. Міждисциплінарний підхід дозволяє майбутнім фахівцям глибше усвідомлювати взаємозв'язок між різними аспектами розвитку та його перспективу [2, 3]. Важливо, щоб студенти не лише засвоювали теоретичні основи екології, але й брали участь в екологічних проєктах на етапі впровадження екологічних курсів, а також практичних ініціатив, які стимулюватимуть активне залучення здобувачів освіти до розв'язання екологічних проблем. Відтак університети можуть стати центрами екологічної активності, де не тільки викладання, але й наукові дослідження та розробки сприятимуть пошуку вирішення глобальних проблем.

Яскравим прикладом є екологічна співпраця, яка реалізується у Кривому Розі. Так, у лютому 2025 року в межах конференції «Стійкість міста. Молодь. Наука. Екологія» відбулася зустріч здобувачів освіти і викладачів Криворізького національного університету з представниками міської влади та промислових підприємств. Обговорювалися шляхи залучення молоді до розв'язання екологічних проблем міста. У межах Міської екологічної програми вже впроваджуються сучасні технології пилоподавлення, зниження промислових викидів, використання гідрогелів та гуматів у гірничій промисловості. Важливо, що науковці університету активно співпрацюють із міським управлінням екології, надаючи фахову експертизу та розробляючи прикладні рішення. Магістранти-екологи Криворізького національного університету активно долучаються до екологічних акцій: беруть участь у прибиранні територій, озелененні міста, моніторингу стану довкілля. Такі приклади демонструють ефективність поєднання академічної освіти, наукової діяльності та практичного впровадження результатів для досягнення спільної мети – екологічно безпечного розвитку міста [2].

Для успішної підготовки фахівців нового покоління доцільно використовувати інноваційні освітні методики (проєктне навчання, інтерактивні платформи та симуляції), що дозволяє не лише вивчати теорію, але й вирішувати реальні проблеми за певних екологічних викликів. Не менш значущою є участь в екологічних проєктах, оскільки залучення студентів до реальних екологічних ініціатив (стажування, волонтерські програми, проєктні роботи), допомагає формувати активну екопозицію молоді. Магістранти стають активними учасниками екологічних змін. Тому майбутнє підготовки фахівців нового покоління полягає у створенні гнучких освітніх програм, які зможуть адаптуватися до змінюваних викликів. Важливо, щоб здобувачі освіти були готові працювати за умов невизначеності, швидко адаптуватися до нових реалій і приймати рішення, що не суперечать принципам екологічної та соціальної відповідальності.

Список літератури

1. Білявський Г.О. та ін. Основи екології: підручник. Київ: Либідь, 2004. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Bilyavskiy_2004_368.pdf

2. Дяченко-Богун М. М., Онішко В. В., Іщенко В. І. Теорія і практика екологічної освіти: навч. посіб. для студентів денної форми навчання, за напрямом підготовки: 101 «Екологія». Полтава, 2019.